

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10309 - Patrimoni Documental i Història Militar a l'Edat Moderna / 1
Titulació	Màster Universitari de Patrimoni Cultural: Investigació i Gestió
Crèdits	5
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
José Juan Vidal josep.juan@uib.es	11:00	12:00	Dilluns	04/02/2019	10/06/2019	AC 05

Contextualització

El curs de postgrau consisteix en veure l'evolució històrica de l'arquitectura militar a les Illes Balears durant els segles XVI, XVII i XVIII adreçat a futurs especialistes de patrimoni històric. El patrimoni legat d'aquesta època a les Balears és molt important. Existeixen estudis i bibliografia al respecte. És imprescindible profunditzar més aquesta temàtica mitjançant una major investigació documental als arxius.

Requisits

Llicenciat o Graduat amb Història o amb Història de l'Art

Competències

Específiques

- * CE-5: Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics (en aquest cas l'Edat Moderna), les seues relacions amb àmbits geogràfics diferents al propi i els recursos materials al seu abast.

Genèriques

- * CG-2: Comprendre, utilitzar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la Història, així com l'específic de cada un dels grans períodes en que se divideix (l'Edat Moderna).

Guia docent

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Tots els continguts del programa versen sobre l'arquitectura i les construccions militars al regne de Mallorca a l'Edat Moderna

Continguts temàtics

BLOC A. LA DEFENSA DEL REGNE I LA POLITICA MILITAR

1. El Regne de Mallorca a la política mediterrània de la monarquia. Un ideari impossible : pau entre els cristians, guerra contra els infidels.
2. L'aliança « impia » entre França, Turquia i els barbarescs nordafricans.
3. La defensa del Regne. La contenció de l'adversari.

BLOC B. LA POLITICA INTERNACIONAL CONDICIONADORA DE LES CONSTRUCCIONS DEFENSIVES.

4. Els atacs nordafricans fins a 1535. La conquesta de Tunis. El saqueig de Maó.
5. La construcció del castell de Sant Felip al port de Maó.
6. La frustrada expedició contra Alger de 1541.
7. El desastre de Ciutadella de 1558. Reconstrucció de les murades de la vila de Ciutadella

BLOC C. LES CONSTRUCCIONS ARQUITECTÒNIQUES MILITARS.

8. La construcció de les murades renaixentistes de la Ciutat de Mallorca: una obra multiseular. L'intervenció d'arquitectes en la seva traça.
9. Noves murades d'Alcúdia amb baluards.
10. L'edificació del nou recinte emmurallat de la vila d'Eivissa.
11. Les torres de defensa costaneras.
12. Noves defenses al segle XVII: el castell de Sant Carles a Ciutat de Mallorca, les murades de Ciutadella i el castell de Sant Antoni de Fornells. Reformes al castell de Sant Felip de Maó
13. Paper del sistema de defensa al segle XVIII

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Història de l'arquitectura militar al regne de Mallorca	Grup gran (G)	Coneixement de les construccions militars del regne de Mallorca a l'Edat Moderna. Una part de les quals constitueixen el nostre patrimoni	30

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		Realització d'un treball sobre bibliografia o fonts damunt el tema	95

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Estudi i treball autònom individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Realització d'un treball sobre bibliografia o fonts damunt el tema
Criteris d'avaluació	Valoració de la correcta realització del treball. Tindrà importància la consulta de fonts documentals de primera mà

Percentatge de la qualificació final: 100% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Aparicio i Pascual, A. *La fortaleza de la Punta d'en Amer*, Palma, 2001.
- Aparicio i Pascual, A. *El recinto portuari de Palma i la defensa: les bateries costaneres (segles XIV-XIX)*, Palma, 2007.
- Archiduke Luis Salvador *Torres y atalayas de Mallorca*, Palma, 1983.
- Cámara, A. *Fortificación y ciudad en los reinos de Felipe II*, Madrid, 1998.
- Cámara, A. *Los ingenieros militares de la monarquía hispánica en los siglos XVII y XVIII*, Madrid, 2005.
- Cámara, A. *De la fortificació de Yviça*, Eivissa, 2008.
- Capel, H. *De Palas a Minerva: la formación científica y la estructura institucional de los ingenieros militares en el siglo XVIII*, Madrid, 1988.
- Escandell Bonet, B. *Aportación a la historia de las murallas renacentistas de Ibiza*, Ibiza, 1970.
- Escandell Bonet, B. *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón*, II, Palma, 1995.
- Fornals, F. *Torres de defensa y atalayas de Menorca*, Menorca, 1989.
- Fornals, F. *Castillo de San Felipe de Mahón (siglos XVI-XVII-XVIII)*, Menorca, 1989.
- Fornals, F. Fortificaciones de Menorca? *Cuadernos de Historia Militar* 1991, 1, pp. 131-145.
- Fornals, F. Las fortificaciones de Menorca en el trance a la modernidad? *Revista de Menorca*, 2004, pp. 29-38.
- González de Chaves Alemany, J. *Fortificaciones costeras de Mallorca*, Palma, 1986.
- Gual Truyol, J. *Siete siglos de las murallas de Alcudia*, Palma, 1
- Juan Vidal, J. *El Regne de Mallorca a l'època de Felip II*, Govern de les Illes Balears-UIB, Palma, 1998.
- Juan Vidal, J. El reino de Mallorca en la política mediterránea de Carlos V?, *Congreso Internacional Carlos V. Europeismo y Universalidad*, Granada, 2000, III, pp. 531-567.
- Juan Vidal, J. La defensa del reino de Mallorca en la época de Carlos V (1535-1558)? *Congreso Carlos V y la quiebra del humanismo político en Europa (1535-1558)*, Sociedad Estatal para la Conmemoración de los Centenarios de Felipe II y Carlos V, Madrid, 2000, I, pp. 541-589.
- Peña Nicolau, Pedro de A. *Antiguos recintos fortificados de la ciudad de Palma*, Palma, 1956
- Posadas López, E. *Guía de las murallas de Ibiza*, Ibiza, 1992.

Ramis y Ramis, A. *Fortificaciones antiguas de Menorca*, Menorca, 1980.

